

ROZSUDOK

V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Daniely Sučanskej a členov senátu JUDr. Emila Franciscyho a JUDr. Mariána Sluka, PhD., v právnej veci žalobcu **I.**, bývajúceho v T., prechodne v T., zastúpeného JUDr. J., advokátom so sídlom v T., proti žalovanej **I.**, bývajúcej v S., zastúpenej JUDr. D., advokátom so sídlom v B., **o zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva k nehnuteľnostiam**, vedenej na Okresnom súde Trnava pod sp. zn. 18 C 95/2003, na dovolanie žalobcu proti uzneseniu Krajského súdu v Trnave z 29. februára 2008 sp. zn. 41 Co 43/2007, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesenie Krajského súdu v Trnave z 29. februára 2008 sp. zn. 41 Co 43/2007 **z r u š u j e** a vec mu vracia na ďalšie konanie.

O d ô v o d n e n i e :

Okresný súd Trnava rozsudkom zo 16. januára 2006 č.k. 18 C 95/2003-281 zrušil podielové spoluvlastníctvo účastníkov k nehnuteľnostiam nachádzajúcich sa v katastrálnom území H., zapísaných na liste vlastníctva č. X. ako parcela č. 736 – zastavané plochy vo výmere 733 m², parcela č. 737 – záhrady vo výmere 399 m², parcela č. 738 – záhrady vo výmere 554 m², rodinný dom súpisného čísla 5080 na parcele č. 736 a nehnuteľnosti prikázal do výlučného vlastníctva žalovanej, ktorú súčasne zaviazal k povinnosti zaplatiť v lehote 15 dní žalobcovi 618 501,40 Sk. Obom účastníkom uložil povinnosť zaplatiť v lehote 15 dní na

účet okresného súdu trovy štátu, žalobcu vo výške 1 820,40 Sk a žalovanú vo výške 4 230,60 Sk. Účastníkom nepriznal právo na náhradu trov konania.

Na odvolanie žalobcu Krajský súd v Trnave uznesením z 29. februára 2008 sp. zn. 41 Co 43/2007 jeho opravný prostriedok odmietol ako oneskorene podaný. Vychádzal z obsahu spisu, ktorým mal preukázané, že rozsudok súdu prvého stupňa bol žalobcovi doručovaný poštou, a to po prvý raz 9. februára 2006. Po neúspechu tohto pokusu o doručenie upovedomil poštový doručovateľ adresáta, že zásielka mu bude opätovne doručovaná 10. februára 2006. Nakoľko aj tento pokus o doručenie zostal neúspešný, bola zásielka uložená na pošte s tým, že adresát bol o tom upovedomený. Žalobca prevzal doručovaný rozsudok (osobne) 16. februára 2006, za deň jeho doručenia ale odvolací súd považoval 13. február 2006, v ktorý deň skončila úložná lehota, uplynutím ktorej sa uložená zásielka považuje za doručení (§ 47 ods. 2 O.s.p.). Nasledujúcim dňom začala plynúť 15 – dňová lehota na podanie odvolania (§ 204 ods. 1 O.s.p.), ktorá uplynula 28. februára 2006 (utorok). Keďže žalobca podal odvolanie 1. marca 2006, bol jeho opravný prostriedok podaný oneskorene.

Uvedené uznesenie napadol žalobca dovolaním, v ktorom uviedol, že v konaní mu bola odňatá možnosť pred súdom konať (§ 237 písm. f/ O.s.p.), a to tým, že odvolací súd jeho opravný prostriedok odmietol ako oneskorene podaný v zmysle § 218 ods. 1 písm. a/ O.s.p., hoci podmienky pre postup podľa tohto ustanovenia neboli dané. Z dôvodu, že prvostupňový rozsudok bol podaný na pošte v Trnave 9. februára 2006, uvedená zásielka mu nemohla byť v ten istý deň po prvý raz doručovaná na adresu v Trenčíne tak, ako to v odôvodnení rozhodnutia uvádza odvolací súd. Skutočnosť, že zásielka s rozsudkom súdu prvého stupňa bola dodaná na doručovaciu poštu v Trenčíne až 10. februára 2006 potvrdila aj Slovenská pošta, a.s., Regionálne poštové centrum Trenčín v informácii z 22. apríla 2008. Fikcia doručenia v zmysle § 47 ods. 2 O.s.p. sa preto nemohla uplatniť. Vzhľadom na uvedenú vadu dovolateľ žiadal, aby dovolací súd napadnuté uznesenie zrušil a vec vrátil odvolaciemu súdu na ďalšie konanie.

Žalovaná v písomnom vyjadrení k dovolaniu žalobcu uviedla, že rozhodnutie odvolacieho súdu je vecne správne. Nesúhlasila s tvrdením žalobcu, že zásielka s rozsudkom Okresného súdu Trnava nemohla byť v deň odoslania (9. februára 2006) doručovaná aj

žalobcovi a v tomto smere poukázala na čl. 7 ods. 1 písm. b/ Poštových podmienok k poštovým službám. Preto navrhla, aby dovolanie žalobcu bolo „zamietnuté“.

Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.), po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.) zastúpený advokátom (§ 241 ods. 1 O.s.p.), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 3 O.s.p.) skúmal najskôr, či tento opravný prostriedok smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému ho zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 a nasl. O.s.p.).

Dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutie odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O.s.p.). V prejednávanej veci odvolací súd rozhodol uznesením. Ak dovolanie smeruje proti uzneseniu, je prípustné predovšetkým vtedy, ak je ním napadnuté zmeňujúce uznesenie odvolacieho súdu (§ 239 ods. 1 O.s.p.). Dovolanie je prípustné aj proti potvrdzujúcemu uzneseniu odvolacieho súdu, v ktorom odvolací súd vyslovil, že dovolanie je prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu (§ 239 ods. 2 písm. a/ O.s.p.). Dovolanie je prípustné tiež proti potvrdzujúcemu uzneseniu odvolacieho súdu, v ktorom ide o uznesenie o návrhu na zastavenie výkonu rozhodnutia na podklade cudzozemského rozhodnutia (§ 239 ods. 2 písm. b/ O.s.p.) alebo o uznesenie o uznaní (neuznaní) cudzieho rozhodnutia alebo o jeho vyhlásení za vykonateľné (nevykonateľné) na území Slovenskej republiky (§ 239 ods. 2 písm. c/ O.s.p.). Dovolaním napadnuté uznesenie odvolacieho súdu nemá znaky vyššie uvedených uznesení. Odvolací súd svojím uznesením odmietol odvolanie; prípustnosť dovolania smerujúceho proti tomuto uzneseniu nemožno vyvodiť z § 239 ods. 1 a 2 O.s.p.

Aj vzhľadom na zákonnú povinnosť (§ 242 ods. 1 druhá veta O.s.p.) skúmať vždy, či napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu nebolo vydané v konaní postihnutom niektorou z procesných väd zakladajúcich tzv. zmätočnosť, neobmedzil sa dovolací súd len na skúmanie prípustnosti dovolania podľa § 239 O.s.p., ale sa zaoberal i otázkou, či konanie nie je postihnuté niektorou z väd vymenovaných v § 237 O.s.p. Podľa tohto ustanovenia je dovolanie prípustné, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c/ účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f/ účastníkovi konania sa postupom súdu

odňala možnosť konať pred súdom, g/ rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát. Treba zdôrazniť, že § 237 O.s.p. nemá žiadne obmedzenia vo výpočte rozhodnutí odvolacieho súdu, ktoré sú spôsobilým predmetom dovolania. Z hľadiska posúdenia existencie niektorej z uvedených procesných väd ako dôvodu zakladajúceho prípustnosť dovolania nie je významné samotné subjektívne tvrdenie účastníka o tom, že v konaní došlo k niektorej z týchto väd, ale len jednoznačné, všetky pochybnosti vylučujúce zistenie, že konanie je skutočne postihnuté vadou vymenovanou v § 237 O.s.p.

Vady konania v zmysle § 237 písm. a/ až e/ a g/ O.s.p. dovolateľ nenamietal a v dovolacom konaní ani nevyšli najavo. Z týchto ustanovení preto prípustnosť dovolania odporcu nemožno vyvodiť.

Dôvodom, ktorý zakladá prípustnosť dovolania podľa § 237 písm. f/ O.s.p., je vadný postup súdu v občianskom súdnom konaní odnímajúci účastníkovi možnosť pred ním konať a uplatňovať procesné práva priznané mu za účelom zabezpečenia účinnej ochrany jeho práv a oprávnených záujmov. O takúto vadu ide aj vtedy, ak odvolací súd odmietne odvolanie ako oneskorene podané (§ 218 ods. 1 písm. a/ O.s.p.), hoci podmienky pre tento postup neboli splnené. Žalobca v dovolaní uplatnil dovolací dôvod v zmysle § 241 ods. 2 písm. a/ O.s.p. a tvrdil, že v konaní došlo k uvedenej vade.

Postup súdu pri doručovaní písomností určených do vlastných rúk adresáta, ktorý nebol zastihnutý, je upravený v ustanovení § 47 ods. 2 O.s.p. Podľa tohto ustanovenia platí, že ak nebol adresát písomnosti, ktorá sa má doručiť do vlastných rúk, zastihnutý, hoci sa v mieste doručenia zdržuje, doručovateľ ho vhodným spôsobom upovedomí, že mu zásielku príde doručiť znovu v deň a hodinu uvedenú v oznámení. Ak zostane i nový pokus o doručenie bezvýsledným, uloží doručovateľ písomnosť na pošte alebo na orgáne obce a adresáta o tom vhodným spôsobom upovedomí. Ak si adresát zásielku do troch dní od uloženia nevyzdvihne, považuje sa posledný deň tejto lehoty za deň doručenia, i keď sa adresát o uložení nedozvedel. Pre vznik fikcie doručenia zakotvenej v citovanom ustanovení ("... považuje sa posledný deň lehoty za deň doručenia ...") je predpísané súčasné splnenie nasledovných podmienok: 1. možnosť náhradného doručenia nie je zákonom vylúčená (viď napr. § 114 ods. 4 O.s.p.), 2. adresát písomnosti nebol pri doručovaní zastihnutý, hoci sa v mieste doručenia zdržoval, 3. doručovateľ nezastihnutého adresáta vhodným spôsobom

upovedomil, kedy príde písomnosť doručiť znova (s uvedením dňa a hodiny), 4. druhý pokus o doručenie zostal taktiež bezvýsledný, 5. adresát písomnosti bol vhodným spôsobom upovedomený o uložení písomnosti na pošte alebo orgáne obce, 6. adresát si zásielku do 3 dní od uloženia nevyzdvihol. Pokiaľ z týchto podmienok nie je splnená čo i len jedna, neuplatní sa fikcia doručenia v zmysle § 47 ods. 2 O.s.p.

Pri skúmaní, či a kedy bolo rozhodnutie doručené účastníkovi, vychádza súd zo skutočností vyplývajúcich z obsahu spisu. I keď pri zisťovaní skutočností rozhodujúcich pre posúdenie, či zásielka (napr. rozhodnutie alebo predvolanie) bola riadne doručená, nejde o dokazovanie, súd pri ňom postupuje primerane podľa § 122 a nasl. O.s.p. Závery o správnosti postupu doručovateľa pri doručovaní zásielky podľa uvedeného ustanovenia (a v danom prípade tiež o včasnosti podania odvolania) prijíma súd predovšetkým na základe údajov vyznačených v doklade o doručení (doručenke). Doručenka, ktorú pošta vracia späť odosielaťúcemu súdu, preukazuje miesto, deň a spôsob doručenia.

V prejednávanej veci v súvislosti so skúmaním podmienok prípustnosti dovolania vyšlo najavo, že Slovenská pošta, a.s. Banská Bystrica, Regionálne poštové centrum Trenčín preverovala postup Pošty Trenčín 1 pri doručovaní zásielky obsahujúcej prvostupňový rozsudok určený pre žalobcu (išlo o zásielku RR 50 439 546 6Sk). Zistila, že táto zásielka bola podaná na Pošte Trnava 1 dňa 9. februára 2006 pre adresáta I., P. a bola dodaná na Poštu Trenčín 1 dňa 10. februára 2006 a že dňa 10. februára 2006 bol vykonaný pokus o jej doručenie adresátovi, ktorý bol neúspešný. V skutočnosti, ako to Slovenská pošta, a.s. Banská Bystrica, Regionálne poštové centrum Trenčín priznala a potvrdila v liste z 22. apríla 2008 č. 392/2008, predmetná zásielka bola po prvý raz adresátovi (žalobcovi) doručovaná dňa 10. februára 2006 a nie ako je uvedený údaj na doručenke, že prvý pokus o doručenie zásielky bol vykonaný dňa 9. februára 2006.

Len riadne a predpisom zodpovedajúce doručenie rozhodnutia môže vyvolať dôsledok, že sa uplatní ustanovenie § 47 ods. 2 posledná veta O.s.p., t.j. že sa písomnosť pokladá za doručenú tretí deň po jej uložení. Pri vadnom náhradnom doručení zásielky sa adresátovi začne plynúť odvolacia lehota až odo dňa, keď potom písomnosť na pošte skutočne prevzal, i keď sa tak stalo až po uplynutí troch dní od jej uloženia.

Keďže postup pri doručovaní rozsudku Okresného súdu Trnava zo 16. januára 2006 č.k. 18 C 95/2003-281 žalobcovi nebol v súlade s ustanovením § 47 ods. 2 O.s.p., právne účinky doručenia rozhodnutia súdu prvého stupňa preto nenastali dňom uplynutia trojdňovej lehoty od uloženia zásielky na pošte. Žalobca skutočne prevzal zásielku na pošte 16. februára 2006 a pätnásťdňová lehota na podanie odvolania začala žalobcovi plynúť 17. februára 2006 (§ 57 ods. 1 O.s.p.). Ak žalobca podal odvolanie osobne na súde prvého stupňa 1. marca 2006, urobil tak včas.

Ak odvolací súd odmietol odvolanie žalobcu podľa § 218 ods. 1 písm. a/ O.s.p. ako oneskorene podané, rozhodol nesprávne a žalobcovi sa týmto postupom a rozhodnutím odvolacieho súdu odňala možnosť konať pred súdom v zmysle ustanovenia § 237 písm. f/ O.s.p.

Vyššie uvedená procesná vada zakladá vždy prípustnosť dovolania a je zároveň tiež dôvodom, pre ktorý musí dovolací súd napadnuté rozhodnutie zrušiť, pretože rozhodnutie vydané v konaní postihnutom tak závažnou procesnou vadou nemôže byť považované za správne. Najvyšší súd Slovenskej republiky preto napadnuté uznesenie Krajského súdu v Trnave zrušil (§ 243b ods. 1 O.s.p.) a vec mu vrátil na ďalšie konanie (§ 243b ods. 2 O.s.p.).

V novom rozhodnutí rozhodne súd znova o trovách pôvodného a dovolacieho konania (§ 243d ods. 1 O.s.p.).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 21. augusta 2008

JUDr. Daniela S u č a n s k á, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Klaudia Vrauková